

TANGAZA COLLEGE: EEN UITDAGING

Albert de Jong, C.S.Sp.

Inleiding

Gedurende mijn laatste vakantie in Nederland werd mij herhaaldelijk gevraagd wat ik nu eigenlijk doe daar in Nairobi. Over het algemeen heeft men een vage notie dat ik op een soort groot-seminarie les geef, maar voor de rest is het erg onduidelijk voor velen. Het is om deze reden dat ik in dit artikeltje probeer uit te leggen in wat voor instelling ik nu eigenlijk werkzaam ben en wat voor functie ik daar bekleed.

Tangaza College: oorsprong en geschiedenis

In het laatste kwart van de vorige eeuw waren er in Oost-Afrika veel roepingen tot het priesterschap. Werden voorheen roepingen veelal naar de seculiere clerus gesluisd, nu openden ook religieuze instituten de deuren voor kandidaten. Deze religieuze instituten hadden geen eigen opleiding voor hogere studies, maar hun kandidaten studeerden op seculiere groot-seminaries. In Kenia studeerden in die periode de kandidaten van religieuze instituten theologie op het enige, nationale, groot-seminarie St. Thomas Aquinas, in Nairobi. In de tachtiger jaren hadden congregaties en sociëteiten zoveel kandidaten tot het priesterschap dat deze niet meer op het grootseminarie Thomas Aquinas hogere studies konden volgen. De bisschoppenconferentie wilde niet langer kandidaten van religieuze instituten toelaten omdat zij deze plaatsen zelf nodig had voor eigen kandidaten. Daarom sloegen drie congregaties, waaronder de Paters van de H. Geest, de handen ineen om een eigen opleidingsinstituut voor priesterkandidaten op te richten. Zo opende op 25 augustus 1986 Tangaza College [kutangaza is een Swahili woord dat verkondigen betekent] in Nairobi zijn deuren. Er waren twintig studenten afkomstig uit zeven landen. Sinds die tijd is het met Tangaza College alleen maar bergopwaarts gegaan. Er zijn nu twintig religieuze instituten, waaronder bijna alle grote internationale congregaties, sociëteiten en orden die formeel lid zijn van het consortium dat Tangaza College bezit en bestuurt. In 1997 werd Tangaza College een integraal onderdeel (Constituent College in het Engels) van de Katholieke Universiteit van Oostelijk Afrika die gevestigd is in Nairobi. Dat houdt in dat Tangaza College administratief autonoom is, maar wat academische aangelegenheden betreft afhankelijk is van de Katholieke Universiteit. Met andere woorden Tangaza College krijgt zijn academische graden van de Katholieke Universiteit.

Universitair College

Tangaza College is uitgegroeid van wat je zou kunnen noemen een Theologisch Instituut tot een echt Universitair College (spreek dit woord uit op zijn Engels) waar vele takken van wetenschap bedreven worden. Deze nieuwe academische disciplines werden geïntroduceerd als een antwoord op de noden die gevoeld werden in de kerk van Afrika en Oost-Afrika in het bijzonder. Naast de School of Theology dat de kern van het College is, zijn er nog zes andere instituten: het Institute of Social Ministry waar sociale en ontwikkelings wetenschappen gedoceerd worden, het Institute of Social Communication waar je opgeleid wordt in audio-visuele media (televisie, radio en journalistiek), het Christ the Teacher Institute for Education waar je opgeleid wordt tot leraar in het voortgezet onderwijs, het Institute of Spirituality and Religious Formation waar je opgeleid wordt om kandidaten te begeleiden die priester, zuster of broeder willen worden, het Institute of Youth Ministry waar je opgeleid wordt tot jeugdleider, en het Maryknoll Institute of African Studies waar Afrikaanse antropologie, sociologie en aanverwante wetenschappen worden gedoceerd.

Studenten

Naast de uitgroei van academische disciplines en studierichtingen, is ook het aantal studenten enorm gegroeid. Eens begonnen met twintig studenten zijn er in het academisch jaar 2005-2006 992 studenten waarvan 463 theologie studeren en de rest verdeeld is over de andere studierichtingen (Institutes). In het komende academisch jaar wordt verwacht dat het aantal studenten stijgt tot zo'n 1050. Ondanks het feit dat de studenten in andere studierichtingen snel toenemen, blijft ook het aantal theologiestudenten gestaag stijgen. Een van de redenen hiervoor is dat meer religieuze instituten zich aansluiten bij Tangaza College. De nieuwste aanwinst zijn de Millhillers. Zij hebben hun opleiding in London (Missionary Institute of London) gesloten en sturen hun studenten nu naar Tangaza College. In de theologieopleiding zijn de meeste studenten kandidaten voor het priesterschap, terwijl er ook een klein aantal zusters aanwezig zijn. In 2004 was het de eerste keer in de geschiedenis van het College dat een (Afrikaanse) zuster een theologische opleiding met goed gevolg voltooide. In de andere studierichtingen zitten vooral broeders, zusters en leken. Onder het totaal aantal studenten zijn meer dan 55 nationaliteiten vertegenwoordigd, terwijl zij behoren tot meer dan 105 religieuze instituten.

De studenten wonen niet in het College. Zij lopen college op het College. Zij zijn gehuisvest in de conventen die in de buurt van het College of verder weg gelocaliseerd zijn. Sommige congregaties huren huizen voor hun studenten, maar uiteindelijk besluiten de meeste toch een eigen convent te bouwen. Zo hebben de augustijnen net de bouw van een eigen onderkomen voor hun studenten voltooid, terwijl de Milhillers nog een aantal jaren daarmee wachten totdat ze tot klaarheid gekomen zijn waar ze willen wonen: dichtbij het College of verspreid over meerdere kleine huizen in volkswijken.

De huisvesting van vrouwelijke studenten (zusters en leken) is een probleem. Veel vrouwelijke studenten wonen in kleine hutjes (aanbouwsels, kamertjes, stulpjes) in de buurt van het College. De hygiënische omstandigheden waarin ze wonen zijn zeer slecht, maar ook hun veiligheid laat veel te wensen over. Daarom heeft de administratie van het College het initiatief genomen om een hostel te bouwen voor deze vrouwelijke studenten. Voor dit doel heeft het College een stuk grond aanpalend aan zijn eigen terrein kunnen kopen. Er heeft een fondswerving plaats gevonden onder de welbekende katholieke Europese fondsen. In juli 2005 is met de bouw van het hostel begonnen. Naar verwachting zal het klaar zijn in april/mei van dit jaar zodat bij het begin van het nieuwe academische jaar in augustus de studentes erin gehuisvest kunnen worden. Nigeriaanse zusters zijn belast met de leiding van het hostel dat aan 74 studentes accommodatie kan verlenen.

Decaan

In Tangaza College bekleed ik de positie van decaan, een functie die in het Engels omschreven wordt als Deputy Principal Academic. Ik ben, met andere woorden, verantwoordelijk voor het academisch reilen en zeilen van het College. Daarnaast doceer ik kerkgeschiedenis, patrologie en geschiedenis van de kerk in Afrika in the School of Theology. Mijn werk als decaan is veelzijdig. Allereerst moet ik waken over het academisch niveau van het College. Het handhaven van een hoge academische standaard is noodzakelijk om de graden die het College verleent niet te laten verworden tot waardeloze papiertjes. Pijnlijke maatregelen in dit verband zijn soms nodig. Zo zijn er in de afgelopen jaren twee (theologie)studenten van het College verwijderd. De een wilde de pedel omkopen om zijn puntenlijst te veranderen, terwijl de ander tot twee maal toe plagiaat pleegde.

Een van mijn andere taken is de ontwikkeling te superviseren van nieuwe academische programma's. Met een enkele uitzondering was het academisch niveau in het College niet hoger dan de bachelor graad. Voor de theologie opleiding is een tweejarig programma voor

een Master graad in Missie Studies ontwikkeld omdat veel van onze theologie studenten behoren tot missionaire congregaties. Het programma is ingediend bij de Theologische Faculteit van de Katholieke Universiteit die het nu bestudeert en hopelijk zijn goedkeuring eraan geeft. Daarna moet het voorgelegd worden aan de Congregatie van Katholiek Onderwijs in Rome. Daarnaast wordt een eenjarig programma ontwikkeld voor een Master graad in Pastorale Bediening (Master in Ministry). Voor dit programma proberen we accreditatie te verkrijgen van de University of Wales, Lampeter, in Engeland. Ook in andere studierichtingen wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een Master graad. Deze graden kan het College niet onafhankelijk verlenen, maar de programma's die tot deze graden leiden, moeten goedgekeurd worden door de Senaat van de Katholieke Universiteit.

Naast de reeds genoemde taken ben ik ook verantwoordelijk voor het aannemen van alle docenten van het College en het opmaken van een arbeidscontract voor langere of kortere duur voor hen. Op het ogenblik zijn er zo'n 70 tot 80 docenten. Bij het aannemen van een nieuwe docent wordt er gekeken naar de academische graden die hij/zij heeft en of hij/zij al ervaring heeft in het doceren in een Afrikaanse context. Verder of hij/zij wel past in het ethos van het College dat omschreven kan worden als het opleiden van pastors en werkers voor Kerk en maatschappij in Afrika vanuit een katholiek perspectief. De meeste docenten zijn leden van religieuze instituten, maar er zijn ook een behoorlijk aantal leken docenten die van de Katholieke Universiteit of publieke universiteiten in Nairobi komen. Over het algemeen zijn de docenten goed gekwalificeerd: een derde heeft een doctor graad, terwijl de rest een master graad bezit.

Bovendien zit ik ook bijna in alle commissies en vergaderingen die het College rijk is. De meest belangrijke is wel de Academic Board Meeting die ik waar het academische zaken betreft voorziet. In dit orgaan zijn alle directeurs van de Institutes en de School of Theology vertegenwoordigd. Alle belangrijke besluiten op academisch gebied worden hier genomen. Bijna elke dag is er wel een vergadering. In het begin moest ik hier heel erg aan wennen, omdat ik geen vergadertijger ben, maar nu ben ik door de wol geverfd.

Verder ben ik lid van de administratie van het College dat zich bezighoudt met het van dag tot dag runnen van de institutie. Nu het aantal studenten alsmaar stijgen blijft, wordt dit een steeds groter wordende werklust. Alles wat te maken heeft met de dagelijkse gang van zaken wordt besproken door de administratie en er wordt een beslissing over genomen. Dit gaat van de aankoop van een grasmaaier tot het ontslaan van een werknemer die gestolen heeft en het al of niet verlenen van toestemming van het drinken van bier op een introductiefeest van eerste jaars studenten..

Besluit

Tangaza College is een unieke institutie. Het is een internationaal en multicultureel College van tertiair onderwijs dat eigendom is van een aantal religieuze instituten. Het kan de vergelijking doorstaan met elk ander College op het Afrikaanse continent. Zonder te overdrijven kan het tot de beste van Afrika gerekend worden. Dit blijkt wel uit het feit dat steeds meer congregaties hun studenten naar Tangaza College sturen. Op dit College te mogen doceren en er een leidinggevende functie te vervullen is werkelijk een voorrecht, maar vooral een grote uitdaging.